

مقاله کوتاه

تأثیر نانو ذره اکسید مس بر رشد، مقدار پروتئین، کلروفیل‌ها و کاروتون جلبک گونه (*Chlorella vulgaris*)

محدثه میری* و هاشم خندان بارانی

زابل، دانشگاه زابل، پژوهشکده تالاب بین‌المللی هامون، گروه مدیریت اکوسیستم‌های طبیعی

تاریخ پذیرش: ۹۴/۹/۲۳

تاریخ دریافت: ۹۴/۶/۷

چکیده

نانو ذرات اکسید مس به طور گسترده در تولیدات صنعتی استفاده می‌شوند که رهایش این نانو ذرات به محیط زیست باعث سمیت برای ارگانیسم‌های آبزی می‌شود. در این مطالعه اثرات نانو ذره اکسید مس بر روی رشد، پروتئین کل، کلروفیل‌ها و کاروتون جلبک گونه (*Chlorella vulgaris*) در غلظت‌های مختلف (شاهد، ۰/۱، ۱، ۱۰ و ۱۰۰ میلی گرم بر لیتر) به مدت شش روز مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که تعداد سلول‌ها و میزان پروتئین کل جلبک با افزایش غلظت نانو ذره اکسید مس به طور معنی‌دار کاهش یافته است ($P < 0.05$). نانو ذره اکسید مس باعث افزایش درصد نرخ بازدارندگی در جلبک *Ch. vulgaris* شده است. میزان کلروفیل کل، کلروفیل a و کاروتون در غلظت‌های مختلف نانو ذره اکسید مس در مقایسه با گروه شاهد کاهش معنی‌داری داشته، که نشان دهنده تاثیر این نانو ذره بر فتوستترز می‌باشد. همبستگی مثبت و معنی‌دار بین رشد سلول‌های جلبک گونه (*Ch. vulgaris*) با کلروفیل a، کلروفیل b، کلروفیل کل و کاروتون وجود دارد. طبق بررسی‌های انجام شده می‌توان نتیجه گرفت که نانو ذره اکسید مس رشد، تکثیر و فتوستترز را در جلبک گونه *Ch. vulgaris* کاهش داده است.

واژه‌های کلیدی: CuO، نانو ذره، *Chlorella vulgaris*

* نویسنده مسئول، تلفن: ۰۹۱۵۱۹۶۰۵۵۴، پست الکترونیکی: mirimohadeseh@uoz.ac.ir

مقدمه

به طور گسترده استفاده می‌شود. در نهایت این نانو مواد به صورت زیاله‌های خانگی و صنعتی به بدنه آبی زمین وارد خواهند شد (۴).

جلبک‌ها تولیدکنندگان اولیه هستند که خط اولیه زنجیره غذایی اکوسیستم و منشا تجمع زیستی را تشکیل می‌دهند و نقش مهمی در تعادل اکوسیستم دارند. جلبک‌ها به دلیل حساسیت زیاد، کوتاه بودن چرخه رشد، قابلیت کشت به صورت جداگانه و مشاهده اثرات سمی در سطح سلولی به

در حال حاضر نانو تکنولوژی در مقیاس بزرگی از تولیدات صنعتی و خانگی استفاده می‌شود و حتی در برنامه‌های آینده نیز کاربرد بیشتری پیدا خواهد کرد (۲۰). نانو ذره اکسید مس به علت داشتن هدایت گرمایی خوب به عنوان مایع انتقال حرارت در ابزار و ماشین آلات استفاده می‌شود (۶). همچنین نانو ذره اکسید مس به عنوان کاتالیزور، ابر رساناهای، مواد ترمومالکتریک، مواد سنسور، شیشه، سرامیک و دیگر مواد کاربرد دارد (۲۶). به طور کلی از این نانو ذره

عنوان یکی از فاکتورهای حساس به مواد سمی در محیط زیست مورد استفاده قرار می‌گیرند (۲۲). جلبک *Chlorella* به علت داشتن مقاومت بالا معمولاً برای ارزیابی مواد سمی و مضر به کار می‌رود (۸). این ارگانیسم‌ها به حضور گونه‌های مختلف مس در محیط بسیار حساس می‌باشند (۷، ۲۱). در حال حاضر مطالعه اثرات سمی نانو ذره اکسید مس بر روی جلبک کلرلا اندک است. بنابراین در این مطالعه اثرات سمی نانو ذره اکسید مس بر جلبک گونه (*Ch. vulgaris*) با هدف ارزیابی اینمی مواد نانو مورد بررسی قرار گرفته است تا شواهدی بر استفاده از نانو مواد استاندارد فراهم گردد.

مواد و روشها

اندازه‌گیری رنگیزه‌ها: به منظور اندازه‌گیری رنگیزه‌های کلروفیل a، b و کاروتون، ۳ میلی‌لیتر از سوسپانسیون جلبکی داخل لوله آزمایش منتقل و در ۳۰۰۰ دور در دقیقه به مدت ۱۰ دقیقه توسط دستگاه سانتریفیوژ مدل (Eppendorf) سانتریفیوژ گردید. سپس محلول رویی خارج و به رسوب جلبکی ۳ میلی‌لیتر استون (Merck) اضافه و توسط همزن مخلوط گردید و مجدد عمل (۹۰%) اضافه و توسط همزن مخلوط گردید و محلول حاصله را سانتریفیوژ به مدت ۱۰ دقیقه انجام شد. محلول حاصله را جدا نموده و با استفاده از دستگاه اسپکتروفوتومتر (Jenway)، جذب نوری در طول موج‌های مختلف، ۴۱۲، ۴۳۱، ۴۶۰، ۴۸۰، ۵۴۵، ۶۶۳ و ۶۶۵ خوانده و میزان رنگیزه‌ها توسط فرمول‌های مربوطه بر حسب میلی‌گرم بر میلی‌لیتر محاسبه شد (۱۱).

نرخ بازدارندگی رشد جلبک: نرخ بازدارندگی رشد جلبک‌ها در غلاظت‌های مختلف اکسید مس از فرمول زیر محاسبه شده (۹):

$$\text{درصد نرخ بازدارندگی رشد} = \frac{(N_0/N-1) \times 100}{(N_0/N-1) \times 100}$$

N: تراکم سلول‌ها در هر میلی‌لیتر در غلاظت‌های مختلف اکسید مس ، N₀: تراکم سلول‌ها در هر میلی‌لیتر در کنترل سنجش پروتئین: ۵۰ میلی‌لیتر از هر غلاظت برداشت و از صافی با مش ۲۵ میکرون عبور داده شد و به مدت یک روز در دمای ۴ درجه سانتی گراد به منظور از دست دادن آب اضافی جلبک‌ها نگه داری شدند و سپس در دمای ۲۰- درجه سانتی گراد تا زمان سنجش پروتئین در آنجا نگه داری شد. میزان پروتئین به روش کلیدال سنجیده شد. ۲۰ میلی‌گرم وزن خشک جلبک با ۶ گرم کاتالیزور (g K₂SO₄ + 0.4 g CuSO₄×5H₂O

کشت جلبک: جلبک سبز گونه (*Ch. vulgaris*) در محیط کشت F/2 و شرایط آزمایشگاهی با دمای ۲۵ درجه سانتی گراد، ۲۰۰۰ لوکس روشنایی و دوره ۱۲ ساعت تاریکی و ۱۲ ساعت روشنایی و هوادهی مداوم پرورش یافت. به منظور کشت انبو، ۱۰ میلی‌لیتر از استوک خالص جلبک به ارلن مایر حاوی ۵۰۰ میلی‌لیتر محیط کشت استریل انتقال داده شد. بعد از گذشت ۵ روز میزان جلبک‌ها دو برابر شده و به فاز یکنواختی رسیدند. سپس یک میلی‌گرم بر لیتر از جلبک در یک لیتر محیط کشت حاوی غلاظت‌های مختلف نانو ذره اکسید مس قرار داده شد. این آزمایش شامل ۵ تیمار از غلاظت‌های مختلف اکسید مس

شاهد در روزهای دوم، چهارم و ششم را نشان می‌دهد. بین غلظت‌های مختلف نانوذره اکسید مس و گروه شاهد در هر روز اختلاف معنی‌دار مشاهده شده است ($P<0.05$). بیشترین و کمترین میزان رشد سلول‌های جلبکی به ترتیب در گروه شاهد به میزان $1/74 \times 10^6$ (سلول در میلی‌لیتر) در روز ششم و به میزان $0/21 \times 10^6$ (سلول در میلی‌لیتر) در غلظت 100 (میلی‌گرم بر لیتر) نانوذره اکسید مس در روز دوم مشاهده شد. روز ششم بیشترین میزان رشد جلبک نسبت به روزهای دوم و چهارم مشاهده شد (نمودار ۱).

نرخ بازدارندگی رشد میکروجلبک (نمودار ۲) با افزایش غلظت نانوذره اکسید مس افزایش می‌یابد. بیشترین و کمترین میزان بازدارندگی به ترتیب در روز دوم و روز ششم مشاهده شده است. به طوری که در روز ششم نرخ بازدارندگی در نقطه صفر و منفی است (نمودار ۲).

مقایسه میانگین میزان پروتئین کل جلبک‌ها در روز ششم در غلظت‌های مختلف اختلاف معنی‌دار نشان نداد ($P>0.05$). بیشترین و کمترین میزان پروتئین به ترتیب در گروه شاهد به میزان $0/38$ (میکروگرم بر گم وزن خشک) و غلظت 100 به میزان $0/19$ (میکروگرم بر گم وزن خشک) مشاهده شد (نمودار ۳).

سولفوریک در دمای 400 درجه‌سانی گراد به مدت 45 دقیقه هضم شد. سپس با دستگاه کلدا مدل (V40) عملیات تقطیر و با محلول (HCL 0/1M) فرایند تیتراسیون انجام شد و میزان نیتروژن کل به دست آمد. با استفاده از فرمول زیر میزان پروتئین کل محاسبه گردید (۱۶):

$$\text{Total protein} = N \times N \text{ factor}$$

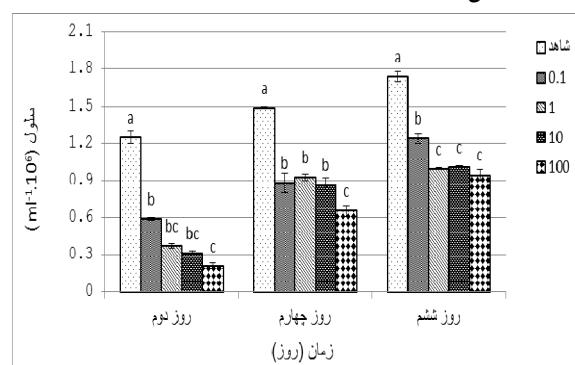
$$N = \text{میزان نیتروژن موجود در نمونه‌ها}$$

$N \text{ factor} = \text{فاکتور تبدیل نیتروژن به پروتئین، } 6/25 \text{ برای جلبک می‌باشد.}$

تحلیل آماری: آنالیز داده‌های آماری توسط نرم افزار SPSS(16) انجام شد. پس از تعیین نرمال بودن داده‌ها توسط آزمون آنالیز واریانس دو طرفه (Two-Way ANOVA) اختلاف بین تیمارهای مختلف و روزهای متغروات در سطح ($P<0.05$) مورد تحلیل قرار گرفت. همبستگی بین رشد سلول‌های جلبک گونه (*Ch. vulgaris*) با کلروفیل^a، کلروفیل^b، کلروفیل کل و کاروتین با استفاده از پس آزمون Pearson انجام شد.

نتایج

نمودار (۱) رشد میکروجلبک (*Ch. vulgaris*) در ۴ تیمار با غلظت‌های مختلف نانوذره اکسید مس در مقایسه با

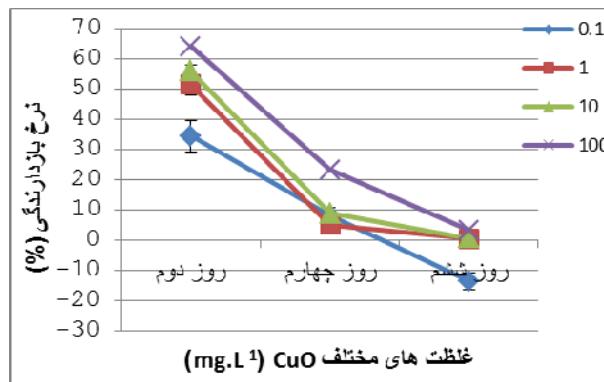
نمودار ۱- مقایسه میانگین رشد سلول‌های جلبک (*Ch. vulgaris*) در غلظت‌های مختلف نانوذره اکسید مس (میلی‌گرم بر لیتر) در سه زمان متغروات (میانگین ± خطای استاندارد).

طبق بررسی انجام شده در مورد اثر غلظت‌های مختلف نانوذره اکسید مس میزان کلروفیل‌ها در هر روز به طور معنی‌داری

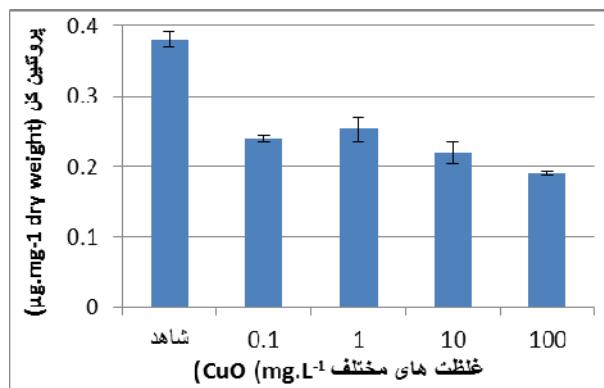
مشخص شد که با افزایش میزان غلظت نانوذره اکسید مس میزان کلروفیل‌ها در هر روز به طور معنی‌داری

a به ترتیب در گروه شاهد در روز ششم به میزان ۱۲ ± ۰.۵ و غلظت ۱۰۰ میلی گرم بر لیتر نانو ذره اکسید مس در روز دوم به میزان ۰.۹ ± ۰.۰۹ مشاهده شد.

کاهش می‌یابد ($P<0.05$). میزان کلروفیل‌ها با گذشت زمان افزایش یافته اما اختلاف معنی‌دار بین روزهای مختلف مشاهده نشد ($P>0.05$). بیشترین و کمترین میزان کلروفیل

نمودار ۲- مقایسه میانگین نرخ بازدارندگی رشد جلبک (*Ch. vulgaris*) در غلظت‌های مختلف نانو ذره اکسید مس (میلی گرم بر لیتر) در سه زمان متفاوت (میانگین $\pm$ خطای استاندارد).

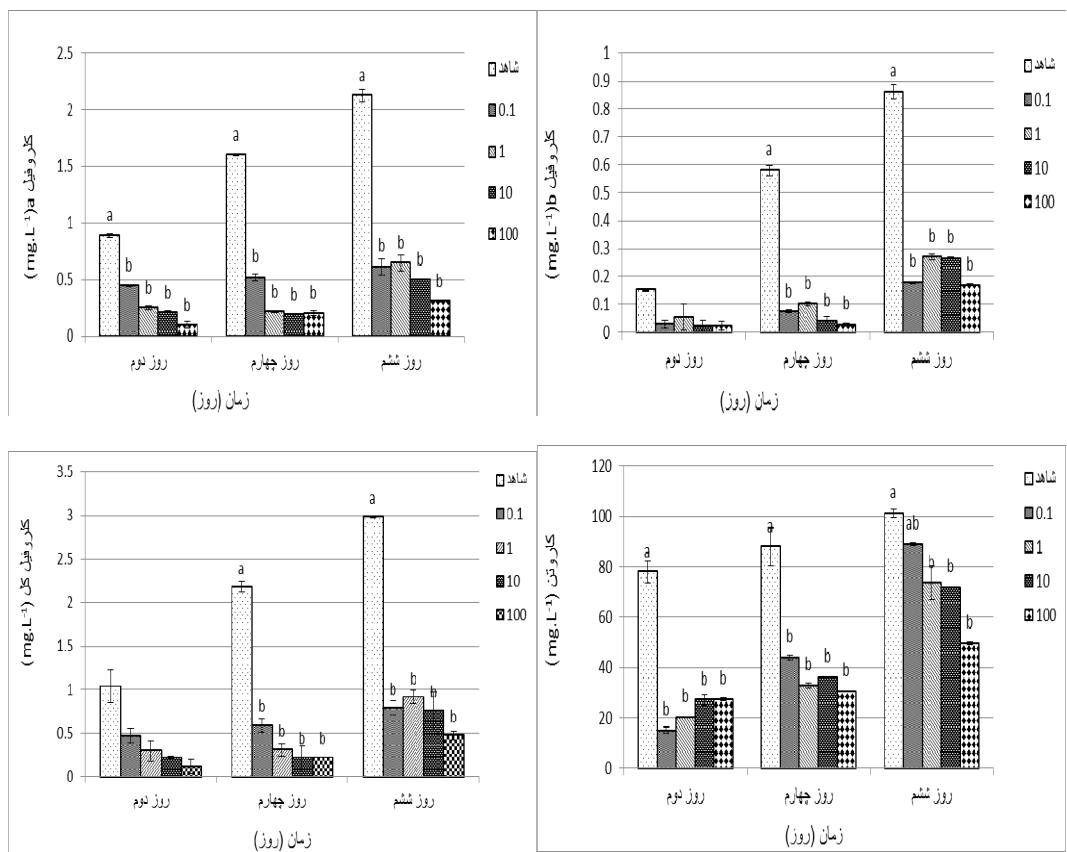

نمودار ۳- مقایسه میانگین پروتئین کل جلبک (*Ch. vulgaris*) در غلظت‌های مختلف نانو ذره اکسید مس (میلی گرم بر لیتر) در روز ششم (میانگین $\pm$ خطای استاندارد).

مختلف به طور معنی‌دار کاهش یافته است. به طوری که بیشترین و کمترین میزان کاروتون به ترتیب در گروه شاهد در روز ششم $۱۰۱/۲۶\pm۰/۰۲$ و در غلظت $۰/۱$ میلی گرم بر لیتر نانو ذره اکسید مس در روز دوم به میزان $۰/۰۲\pm۰/۰۰۴$ (میلی گرم بر لیتر) بود و در

b به ترتیب مریبوط به گروه شاهد در روز ششم به میزان $۰/۸۶\pm۰/۰۲$ و غلظت ۱۰ و ۱۰۰ میلی گرم بر لیتر نانو ذره اکسید مس در روز دوم به میزان $۰/۰۲\pm۰/۰۰۴$ (میلی گرم بر لیتر) بود و در مورد کلروفیل کل هم به ترتیب در گروه شاهد در روز ششم $۲/۹۸\pm۰/۰۰۹$ و غلظت ۱۰۰ میلی گرم بر لیتر نانو ذره اکسید مس در روز دوم به میزان $۰/۱۱\pm۰/۰۰۸$ (میلی گرم بر لیتر) مشاهده شد. کاروتون در جلبک *Chlorella* با افزایش میزان غلظت نانو ذره اکسید مس بین تیمارهای

نتایج همبستگی بین رشد سلول‌های جلبک گونه (*Ch. vulgaris*) با کلروفیل a، کلروفیل b، کاروتون کل و کاروتون در جدول ۱ آمده است. رشد جلبک *Chlorella* با کلروفیل‌ها و کاروتون همبستگی مثبت و معنی‌دار نشان داد.

نمودار ۴- مقایسه میانگین کلروفیل a، کلروفیل b، کلروفیل کل و کاروتون در جلبک (*Ch. vulgaris*) در غلاظت‌های مختلف نانو ذره اکسید مس (میلی گرم بر لیتر) در سه زمان مختلف (میانگین ± خطای استاندارد).

جدول ۱- همبستگی بین رشد سلول‌های جلبک گونه (*Ch. vulgaris*) با کلروفیل a، کلروفیل b، کلروفیل کل و کاروتون

	a کلروفیل	b کلروفیل	کلروفیل کل	کاروتون
رشد سلول‌های جلبک گونه <i>(Chlorella vulgaris)</i>	$R^2 = 0.607$	$R^2 = 0.620$	$R^2 = 0.640$	$R^2 = 0.757$

* اختلاف معنی‌داری در سطح ۰/۰۱ می‌باشد.

رشد سریع و گسترده نانو مواد و به خصوص کاربرد گسترده نانو ذره اکسید مس در تولیدات صنعتی (۲۳) و ورود به اکوسیستم‌های آبی و تاثیر بر تولیدکنندگان اولیه زنجیره غذایی، بررسی تاثیر این نانو مواد بر متابولیسم و شاخص‌های فیزیولوژیک حائز اهمیت می‌باشد (۷، ۱۵). در مطالعه حاضر، میزان رشد جلبک *Chlorella* با افزایش غلاظت نانو ذره اکسید مس به طور معنی دار ($P < 0.05$)

بحث

میزان رشد و تقسیمات سلولی و کلروفیل از مهمترین شاخص‌های فیزیولوژیک هستند که در علم سم شناسی برای ارزیابی خطر سموم در محیط استفاده می‌شود (۱۳، ۱۴). کاروتون نیز از رنگیزه‌های مهم در جلبک‌ها است که نقش حیاتی در رشد آنها دارد (۵، ۲۶). بنابراین با توجه به

کاهش یافته است (۲۲). همچنین Gang و همکاران (۲۰۱۱) و Arouja و همکاران (۲۰۰۹) نیز کاهش رشد و کلروفیل را در جلبک‌های در معرض قرار گرفته با نانوذرات به دلیل کاهش فتوستتر گزارش کردند (۴، ۹). یون‌های مس رها شده از نانو ذرات با کاهش مهار آب از فتوسیستم دو بر روی فتوستتر جلبک تاثیر می‌گذارند. به علاوه با حضور نانو ذره اکسید مس میزان مواد فتوشیمیایی فتوسیستم دو کاهش می‌یابد (۲). طبق مطالعاتی که Perreault و همکاران (۲۰۱۰) و Patsikka و همکاران (۲۰۰۲) انجام دادند نانو ذره اکسید مس بر روی عملکرد رادیکال‌های اکسیژن ROS داشته و استرس اکسیداتیو را به علت ترکیب شدن با آهن به عنوان یک عنصر ضروری افزایش داده است (۱۵، ۱۸، ۱۹). استرس اکسیداتیو نقش مهمی در سمیت نانو ذره اکسید مس در ارگانیسم‌های فتوستتیک گیاه دارد (۲۳) که با توجه به نقش آنتی اکسیدانی کاروتئوئیدها (۱، ۸)، شاید دلیل افزایش کاروتون در روز ششم در غلظت‌های مختلف نانو ذره اکسید مس در جلبک *Ch. vulgaris* باشد (۹). مقادیر پروتئین در جلبک مورد مطالعه در غلظت‌های مختلف نانو ذره در مقایسه با کنترل کاهش یافته اما اختلاف معنی‌دار مشاهده نشده است (P>۰/۰۵). نتایج مطالعات Gang و همکاران (۲۰۱۱) نیز با مطالعه حاضر مطابقت دارد. آنها بیان کردند که پروتئین می‌تواند بعضی از عناصر کاروتین در فرآیند تجزیه زیستی مورد ارزیابی قرار گیرد (۹). همچنین یدلاللهی و همکاران (۱۳۹۰)، گزارش کردند که پروتئین در جلبک (*Dunaliella salina*) با افزایش غلظت آلومینیوم افزایش معنی‌داری نداشته است (۲). همبستگی بین رشد سلول‌های جلبک *Chlorella* با کلروفیل^a، کلروفیل^b، کلروفیل کل و کاروتون وجود دارد.

نتیجه‌گیری نهایی

نتایج به دست آمده از این تحقیق نشان داد که نانو اکسید مس مانع رشد جلبک کلرلا شده است و میزان سلول‌ها در

کاهش یافته بود و با گذشت زمان این میزان افزایش یافته است (نمودار ۱). Oukarrom و همکاران (۲۰۱۲)، نشان دادند که نانو ذره نقره می‌تواند به طور مستقیم بر روی سطح جلبک *Chlorella* تاثیر می‌گذارد (۱۷). در نتیجه سلول‌ها بزرگتر و متراکم به نظر می‌رسند. زیرا نانو ذره نقره که ۵۰ نانومتر است ممکن است نتواند وارد سلول شود اما می‌تواند به عنوان یک پل ارتباطی به سلول دیگر باشد که در نهایت باعث سرعت بخشیدن در تجمع سلولی می‌شود (۱۷، ۱۲). تجمع نانو ذرات اکسید روی و اکسید تیتانیوم باعث محصور شدن دریچه‌های سلولی جلبک *Chlorella* شده است (۱۲). همچنین نانو ذره اکسید سلیسیم توسط سطح جلبک *Chlorella* جذب شده و این باعث کاهش رشد شده است (۲۴). با جذب سطحی Scenedesmus نانوذرات توسط جلبک‌های *Chlorella* و *Ch. vulgaris* نرخ جذب نور کاهش یافته، که می‌تواند دلیل کاهش رشد و افزایش نرخ بازدارندگی باشد (۱۲، ۲۴). بنابراین خاصیت تراکم نانو ذرات و جذب سطحی توسط جلبک‌ها از دلایل سمیت نانو ذره اکسید مس برای جلبک گونه *Ch. vulgaris* است.

فتوستتر از عوامل موثر رشد جلبک‌ها است. کلروفیل a ماده اساسی فتوستتر است که مقدارش نشان دهنده وضعیت رشد جلبک‌ها است (۲۳). نمودار ۴ تغییرات میزان کلروفیل^a و کاروتون را تحت تاثیر نانو ذره اکسید مس در شش روز نشان می‌دهد. میزان کلروفیل‌ها و کاروتون با افزایش غلظت نانو ذره اکسید مس کاهش یافته است. نتایج مطالعه Wang و همکاران (۲۰۱۳)، مشابه مطالعه حاضر است. آنها کاهش میزان کلروفیل^a و b را در جلبک *Chlorella* در غلظت‌های بالای نانو ذره اکسید مس در ۹۶ ساعت مشاهده و بیان کردند که نانو ذره اکسید مس با کاهش کلروفیل، فتوستتر را در جلبک گونه *Ch. vulgaris* مهار می‌نماید (۲۳). Shi و همکاران (۲۰۱۱)، گزارش کردند که میزان کلروفیل در خزه با حضور نانو ذره اکسید مس به دلیل افزایش رهایی یون‌های مس از نانو ذرات

فتوستتر در جلبک کلرولا شده است. با توجه به این نتایج باید تحقیقات بیشتری بر روی اینمنی نانو مواد انجام شود.

حضور نانو ذرات کمتر از گروه شاهد است. همچنین میزان کلروفیل a و b و کاروتین در غلظت‌های مختلف نانو ذره اکسید مس کاهش یافته است. بنابراین باعث کاهش

منابع

- ۲- یداللهی، ف. ساطعی، آ. قربانعلی، م. ل. اثر آلمینیوم بر رشد، مقدار پروتئین، کلروفیل‌ها و میزان تجمع آلمینیوم در جلبک Dunaliella salina Teodoresco (فصلنامه پژوهش‌های علوم گیاهی، ۶(۲): ۱۱-۱۷).
- 3- Arellano J.B., Lazaro, J.J., Lopez-Gorge, J., Barón, M., 1995. The donor side of Photosystem II as the copper-inhibitory binding site. Photo. Re. 45(2): 127-134.
- 4- Aruoja, V., Dubourguier, H.C., Kasemets, K., Kahru, A., 2009. Tox-icity of nanoparticles of CuO, ZnO and TiO₂ to microalgae Pseudokirchneriella subcapitata. Sci. Total. Environment. 407; 1461-1468.
- 5- Ben-Amotz, A., 1995. New mode of *Dunaliella* biotechnology: two-phase growth for B-carotene production. J. A. Phycol. 7: 65-68.
- 6- Chang, H., Jwo, C.S., Lo, C.H., Tsung, T.T., Kao, M.J., Lin, H.M., 2005. Rheology of CuO nanoparticle suspension prepared by ASNSS. Rev. Adv. Mater. Sci. 10: 128-32.
- 7- Dewez, D., Geoffroy, L., Vernet, G., Popovic, R., 2005. Determination of photosynthetic and enzymatic biomarkers sensitivity used to evaluate toxic effects of copper and fludioxonil in alga *Scenedesmus obliquus*. Aquatic. Toxicol. 74(2): 150-159.
- 8- Dicango, R., Guid, R.L., De Gara, L., Soldatini, G.F., 2001. Combined cadmium and azone treatment effect photosynthesis and ascorbate-dependent defences in sunflower. Newphytol. Chemosphere. 151: 622-636.
- 9- Gong, N., Shao, K., Feng, W., Lin, Z., Liang, C., Sun, Y., 2011. Biotoxicity of nickel oxide nanoparticles and bioremediation by microalgae *Chlorella vulgaris*. 83: 510-516.
- 10- Grant, W.F., Zinoveva Stahevitch, A.E., Zura, K.D., 1981. In short term tests for chemical carcinogens. New York San. Springer-verlag. 200 -216.
- 11- Jensen, A., 1987. Chlorophyll and carotenoid, Hand book of physiological and biochemical method. Combridge.
- 1- Ksanić, S. M. سروش نسب، ل. ساطعی، آرین. اثر آلمینیوم بر رشد، PH، فعالیت آنزیم‌های آنتی اکسیدانی، اسمولیت‌ها و تجمع آن در جلبک کلروفیل a و b (فصلنامه پژوهش‌های علوم گیاهی، ۷(۲): ۵۹-۶۷).
- 12- Ji, J., Long, Z., Lin, D., 2011. Toxicity of oxide nanoparticles to the green algae *Chlorella sp.* Chem. Engineering. J. 170: 525-530.
- 13- Kastori, R., Plesnicar, M., Sakac, Z., Pankovic, D., Arsenijevic_Maksimovic, I., 1998. Effect of excess lead on sunflower growth and photosynthesis. J. Plant nutrition. 21: 75-85.
- 14- Khristo Forova, N.K., Aizdaicher, N.A., Berezovskaya, O., 1996. The effect of copper ions and a detergent of green microalge *Dunaliella tertiolecta* and *Platymonas sp.* Russian. J. Marine. Bio. 22: 109-114.
- 15- Knauert, S., Knauer, K., 2008. The role of reactive oxygen species in copper toxicity to two freshwater green algae. J. Phycol. 44(2): 311-319.
- 16- Ördög, V., Stirk, W. A., Bálint, P., Staden J. V., Lovász, C., 2011. Changes in lipid, protein and pigment concentrations in nitrogen-stressed *Chlorella minutissima* cultures. J. Appl. Phycol. 24: 907-914.
- 17- Oukarroum, A., Bras, S., Perreault, F., Popovic, R., 2012. Inhibitory effects of silver nanoparticles in two green algae, *Chlorella vulgaris* and *Dunaliella tertiolecta*. Eco. Environment. Safety. 78: 80-85.
- 18- Patsikka, E., Kairavuo, M., Sersen, F., Aro, E.M., Tyystjarvi, E. 2002. Excess copper predisposes photosystem II to photoinhibition in vivo by outcompeting iron and causing decrease in leaf chlorophyll. Plant. Physiol. 129(3): 1359-1367.
- 19- Perreault, F., Oukarroum, A., Pirastru, L., Sirois, L., Gerson, W., Popovic, R., 2010. Evaluation of copper oxide nanoparticles toxicity using chlorophyll a fluorescence imaging in *Lemna gibba*. J. Botany. 1-9.
- 20- Popov, A.P., Priezzhev, A.V., Lademann, J., Myllylä, R., 2005. TiO₂ nanoparticles as an

- effective UV-B radiation skin protective compound in sunscreens. *J. Phys. D. Appl. Phys.* 38: 2564-70.
- 21- Saison, C., Perreault, F., Daigle, J.C., Fortin, C., Claverie, J., Morin, M., Popovic, R., 2009. Effect of core-shell copper oxide nanoparticles on cell culture morphology and photosynthesis (photosystem II energy distribution) in the green alga, *Chlamydomonas reinhardtii*. *Aquatic. Toxicol.* 96: 109-114.
- 22- Shi, J., Abid, A.D., Kennedy, I.M., Hristova, K.R., Silk, W.K., 2011. To duckweeds (*Landoltia punctata*), nanoparticulate copper oxide is more inhibitory than the soluble copper in the bulk solution. *Environ. Pollut.* 159: 1277-1282.
- 23- Wang, L., Wang, M., Peng, C., Pan, J., 2013. Toxic Effects of Nano-CuO, Micro-CuO and Cu²⁺ on *Chlorella sp.* *J. Environment. Protection.* 4: 86-91.
- 24- Wei, C.X., Zhang, Y.B., Guo, J., Han, B., Yang, X., Yuan, J.L., 2010. Effects of silica nanoparticles on growth and photosynthetic pigment contents of *Scenedesmus obliquus*. *J. Environmen. Sci.* 22(1): 155-160.
- 25- Yang, A., britton, g., 1990. Carotenoids and stress. In: stress responses in plants: Adaptation and acclimation mechanisms. Wiley-Liss, Inc.
- 26- Yang, D., Sun, W., 2003. Structural characters and special properties of nanomaterials. *Mater. Review.* 17(10): 7-10.

Short paper

Effect of copper oxide nanoparticle on growth, protein content, chlorophylls and carotenoid in (*Chlorella vulgaris*)

Miri M. and Khandan Barani H.

Faculty of Natural Ecosystems, International Center of Hamoon Wetland, University of Zabol, Zabol, I.R. of Iran

Abstract

Copper oxide nanoparticles are widely used in industrial production, are released in the environment and can induce toxicity to aquatic organisms. In this study, effects of copper oxide nanoparticles on growth, total protein content, chlorophylls and carotene of *Chlorella vulgaris* in various concentrations (control, 0/01, 1, 10 and 100 mg/l) were investigated for six days. The results showed that the number of algae cells and total protein significantly decreased with increasing concentrations of copper oxide nanoparticles ($P<0/05$). Copper oxide nanoparticles increased the percentage interception rate in Chlorella. The total chlorophyll, chlorophyll a, b and carotene had significant reduction in different concentrations of copper oxide nanoparticles compared with control group, indicating the impact of nanoparticles on photosynthesis. There is a significant positive correlation between the growth of algae cells (*Ch. vulgaris*) with chlorophyll a, chlorophyll b, total chlorophyll and carotene. The investigation concluded that copper oxide nanoparticle reduced growth and photosynthesis in *Ch. vulgaris*.

Key words: *Chlorella vulgaris*, Nanoparticle, CuO.